

Landsdækkende team af specialister udfører bygningsundersøgelser for indeklima og skimmelsvamp i Grønland. Laboratorietest af skimmelsvampprøver.
Skimmelsanering med anerkendt indeklimaneutral metode. Luftmængdemåling. Fugt-og CO₂-måling. Termografi. Affugtning. Lugtsanering. Insektbekæmpelse, m.m.

Illumi silaannalunermik oqoqarsinnaaneraniillu misissuineramik nalunaarusiaq.

R&T Besigtigelsesrapport for indeklima og skimmelsvamp

9. juni 2023

Pissarsiniartog / pissarsiat normuat – Rekurent / Rekvisitionsnr.:	Mina Marie Andersen
Misissuineq pivoq – Der er besigtiget på denne adresse:	Atuarfik Kilaaseeraq Maniitsoq
Nalunaarusiaq suliarineqarpoq - Rapporten er udarbejdet i:	Maniitsoq
R&T-imi siunnersortit: - R&T konsulenter:	Joakim & Emy Hellsten
Resultaterne i en bestilt og leveret R&T-rapport tilhører køberen, men opsætningen af denne rapportform samt formuleringer af tekst på dansk og grønlandsk tilhører R&T. Nalunaarusiami inniminnerneqarsimasumi tunniunneqarsimasumilu inernerit pisisup pigai, nalunaarusialli ilusilersorneqarnera aamma qallunaatut kalaallisullu oqaasertai R&T-ip pigai	
R&T konsulenter råder over følgende udstyr: Protimeter MMS2, TrameX-scanner, Gann Hygromette, CO ₂ måler, Hygrometer, Anemometer, Inspektions - og termografikamera, m.fl. R&T konsulenter er certificerede til at udføre mycometer laboratorieanalyser for skimmelsvamp i materialer, på overflader, i luftprøver og bakterietest. Asbest prøver.	
Takussaasut - Årsag til besigtigelse: Mistanke om skimmelsvamp.	
Fugtscanning - Aquant værdier: 60 – <170 = Tør ; 170 – <200 = Risiko ; 200 – 999 = Fugtig/Våd Indstiksfugtmåling – måleværdier i %: <17 = Tør ; 17 - <20 = Risiko ; 20 – 100 = Fugtig/Våd	
Hvis der er udtaget Mycometerprøver skrives disse forkortelser i teksten: Se yderligere forklaringer nede i rapporten. - Mycometer Skimmelsvamptest på overflader er forkortet til MSF. Bakterietest på overflader er forkortet til MSB. - Mycometer Lufttest – Som måler for sporer og partikler fra skimmelsvampe og allergener i indeluften er forkortet til FAI.	
Mycometer overfladetest farvekoder: Normal Forhøjet Høj Mycometer lufttest farvekoder: Lav Normal Forhøjet Høj Meget Høj	
Takussutissat - assit oqaasertaallu: Visuelle iagttagelser – billeder og tekst:	

Køkken

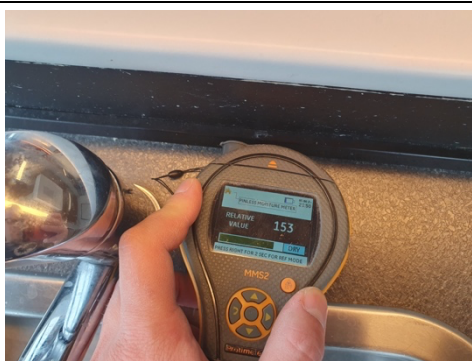
		
Nr. 1 Visuel undersøgelse af køkken. Der bliver udført en Mycometer luftprøve: MAF-47=A . Mængden skimmelpartikler i indeluften er normal.	Nr. 2 På væg og gulv under vinduerne ses ingen tegn på skimmelsvamp eller fugtskader.	Nr. 3 Fugtscanning viser: TØR .

Køkken, forts.

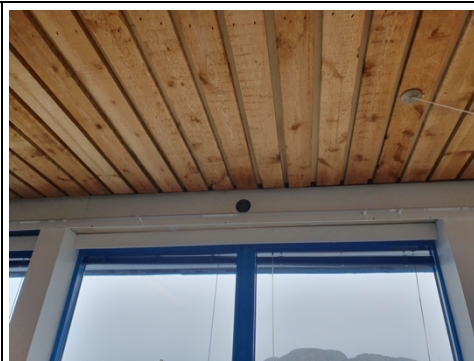
Nr. 4

Der er ingen synlige problemer omkring installationer i alle vaskeskabene.

Nr. 5

Omkring alle vandhaner viser fugtscanningen: **TØR**.

Nr. 6

Der laves en boreprøve over vinduerne.

Nr. 7

På konstruktionen ses fugtskjolder.

Nr. 8

Der bliver udført en Mycometer overfladetest: **MSF-8=A**.

Nr. 9

Der er 5 indblæsningsventiler med en samlet indblæsning: **181,2m³/tim**
Det er OK.

Nr. 10

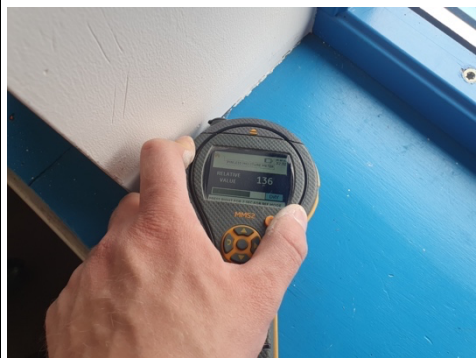
Der er også 5 udsugningsventiler med en samlet udsugning: **179,2m³/tim**
Det er OK.

Nr. 11

CO₂-måling i køkken viser: **547-ppm**.
Niveauet er normalt.

Klasseværelse 30

Nr. 1

Visuel undersøgelse af klasseværelse 30.
Der bliver udført en Mycometer luftprøve: **MAF-98=A**.
Mængden skimmelpartikler i indeluften er normal.

Nr. 2

Ingen visuelle tegn på skimmelsvamp eller andre problemer der kan være skadeligt for indeklimaet omkring vinduer.

Nr. 3

Fugtscanning viser: **TØR**.

Nr. 4

Der laves en boreprøve over vinduerne.

Nr. 5

På konstruktionen ses ingen tegn på skimmelsvamp der kan skade indeklimaet.

Nr. 6

Der er god udsugning gennem ventilen.

Nr. 7
Luftmængdemåling:
VF: 30,7 m³/tim
Det er OK.

Nr. 8
CO₂-måling i værelset viser: **654 ppm**.
Niveauet er normalt.

Klasseværelse 31

Nr. 1

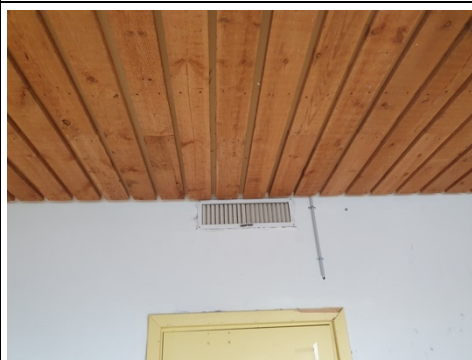
Visuel undersøgelse af klasseværelse 31.
Der bliver udført en Mycometer luftprøve: **MAF-67=A**.
Mængden skimmelpartikler i indeluften er normal.

Nr. 2

Under vindue og ved gulvet ses ingen tegn på problemer der kan skade indeklimaet.

Nr. 3

Fugtscanning viser: **TØR**.

Nr. 4

Over vinduerne laves en boreprøve.

Nr. 5

Der er ikke nogen synlige problemer i konstruktionen.

Nr. 6

Der er god udsugning gennem ventilen.

Nr. 7

Luftmængdemåling:
VF: 67,1 m³/tim
Det er OK.

Nr. 8

CO₂-måling i værelset viser: **658-ppm**.
Niveauet er normalt.

Klasseværelse 32

Nr. 1

Visuel undersøgelse af klasseværelse 32.
Der bliver udført en Mycometer luftprøve: **MAF-53=A**.
Mængden skimmelpartikler i indeluften er normal.

Nr. 2

Tjek omkring vinduerne.

Nr. 3

Fugtscanning omkring vindue og ved gulvet viser: **TØR**.

Nr. 4

Der laves en boreprøve på vinduespladen.

Nr. 5

På vinduespladens bagside ses ingen tegn på skimmelsvamp eller fugtskader.

Nr. 6

Der bliver udført en Mycometer overfladetest: **MSF-2=A**.

Nr. 7

Tjek af ventilation.

Nr. 8

Luftmængdemåling:
VF: 60,5 m³/tim
Det er under det anbefalede.

Nr. 9

CO₂-måling i værelset viser: **662-ppm**.
Niveauet er normalt.

Klasseværelse 33

Nr. 1

Visuel undersøgelse af klasseværelse 33.
Der bliver udført en Mycometer luftprøve: **MAF-27= A+**.
Mængden skimmelpartikler i indeluften er lav.

Nr. 2

Ingen visuelle tegn på problemer der kan skade indeklimaet omkring vinduerne.

Nr. 3

Fugtscanning ved vinduer viser: **TØR**.

Nr. 4

På vinduespladen laves en boreprøve.

Nr. 5

Der er ingen tegn på fugtskader eller skimmelsvamp på vinduespladens bagside.

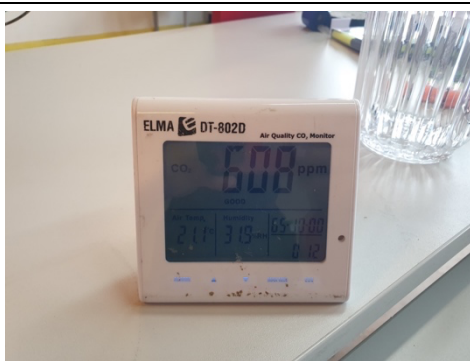
Nr. 6

Tjek af ventilation.

Nr. 7

Luftmængdemåling:
VF: 57,7 m³/tim
Det er under det anbefalede.

Nr. 8

CO₂-måling i værelset viser: **608-ppm**.
Niveauet er normalt.

Klasseværelse 34

Nr. 1

Visuel undersøgelse af klasseværelse 34.
Der bliver udført en Mycometer luftprøve: **MAF-37=A**.
Mængden skimmelpartikler i indeluften er normal.

Nr. 2

Omkring vinduerne ses ingen visuelle tegn på skimmelsvamp eller andre problemer der kan være skadeligt for indeklimaet.

Nr. 3

Fugtscanning viser: **TØR**.

Nr. 4

Der laves en boreprøve på vinduespladen.

Nr. 5

På bagsiden af vinduespladen ses ingen visuelle tegn på skimmelsvamp.

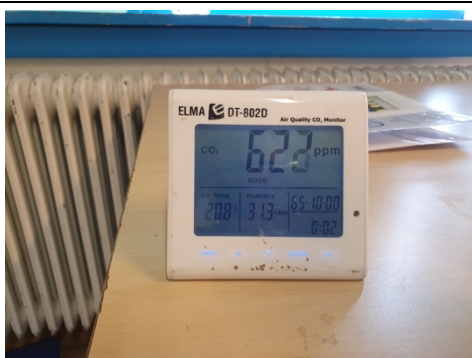
Nr. 6

Der er god udsugning gennem ventilen.

Nr. 7

Luftmængdemåling:
VF: 157,9 m³/tim
Det er OK.

Nr. 8

CO₂-måling i værelset viser: **622-ppm**.
Niveauet er normalt.

Klasseværelse 35

Nr. 1

Visuel undersøgelse af klasseværelse 35.
Der bliver udført en Mycometer luftprøve: **MAF-56=A**.
Mængden skimmelpartikler i indeluften er normal.

Nr. 2

Omkring vindue og ved gulvet ses ingen tegn på problemer der kan skade indeklimaet.

Nr. 3

Fugtscanning viser: **TØR**.

Nr. 4

Boreprøve på vinduespladen viser ingen tegn på skimmelsvamp eller fugtskader.

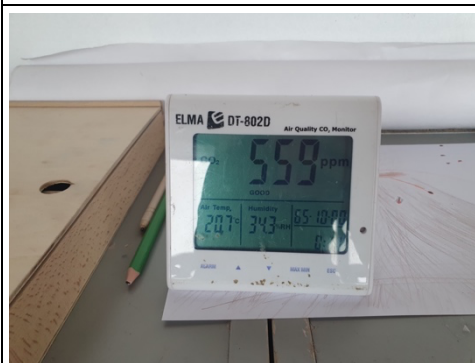
Nr. 5

Der er god udsugning gennem ventilen.

Nr. 6

Luftmængdemåling:
VF: 96,1 m³/tim
Det er OK.

Nr. 7

CO₂-måling i værelset viser: **559 ppm**.
Niveauet er normalt.

Klasseværelse 36

Nr. 1

Visuel undersøgelse af klasseværelse 36.
Der bliver udført en Mycometer luftprøve: **MAF-33= A+**.
Mængden skimmelpartikler i indeluften er lav.

Nr. 2

Ingen visuelle tegn på skimmelsvamp eller andre problemer der kan være skadeligt for indeklimaet omkring vinduer.

Nr. 3

Fugtscanning viser: **TØR**.

Nr. 4

Der laves en boreprøve over vinduerne.

Nr. 5

Inde i konstruktionen ses ingen tegn på skimmelsvamp eller andet der kan skade indeklimaet.

Nr. 6

Der er god udsugning gennem ventilen.

Nr. 7
Luftmængdemåling:
VF: 137,5 m³/tim
Det er OK.

Nr. 8
CO₂-måling i værelset viser: **523-ppm**.
Niveauet er normalt.

Klasseværelse 37

Nr. 1

Visuel undersøgelse af klasseværelse 37.

Der bliver udført en Mycometer luftprøve: **MAF-47=A**.
Mængden skimmelpartikler i indeluften er normal.

Nr. 2

Under vindue og ved gulvet ses ingen tegn på problemer der kan skade indeklimaet.

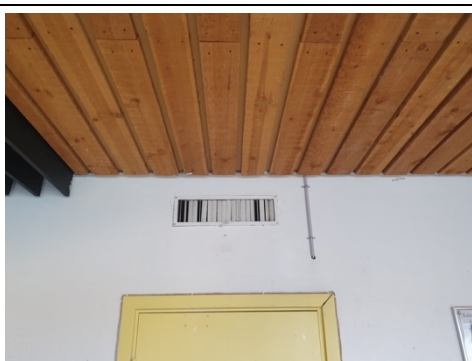
Nr. 3

Over vinduerne laves en boreprøve.

Nr. 4

Der ses ingen problemer med skimmelsvamp på konstruktionen.

Nr. 5

Tjek af ventilation.

Nr. 6

Luftmængdemåling:
VF:60,7m³/tim

Det er under det anbefalede.

Nr. 7

CO₂-måling i værelset viser: **503-ppm**.
Niveauet er normalt.

Takussutissat ingerlaannarput - Visuelt fortsat, yderligere kommentarer:

Det er ikke konstateret nogle problemer med skimmelsvamp i værelserne.

I nogle af værelserne noteres der at udsugning i ventilationen er under det anbefalede. Men da klasseværelserne ikke er i brug var der ikke muligt at udføre CO₂-målinger med personer i værelset.

For mere information vedrørende Bygningsreglementets tekniske bestemmelser om ventilation, se BR18 § 420-452.

Se mere info i rammen "Illup iluani silaanaq/Indeklima" på siden 13.

Mycometer Test – oqummik imaluunniit bakterianik misiligutitut uuttuinerup inernerit
Analyseresultater for Mycometer skimmelsvamp- og bakterietest

MSF / BQS – Mycometer Test-imik – qaapiaannarlugu imaluunniit misiligutitut tigusanikuuttineq uuttuinerup inernerit:

MSF / BQS – Analyseresultater for Mycometertest på overflader eller måling af materialeprøver:

Prøvested	Før rens	Efter rens	Mycometer værdi	A	B	C
Køkken	X		8	X		
Klasseværelse 32	X		2	X		

FAI – Mycometer Air test-imik uuttuinerup inernerit:

FAI – Analyseresultater for Mycometer Air-test:

Prøvested	Test	Mycometer værdi /m ³	A+	A	B	C	D
Køkken	MAF	47		X			
Klasseværelse 30	MAF	98		X			
Klasseværelse 31	MAF	67		X			
Klasseværelse 32	MAF	53		X			
Klasseværelse 33	MAF	27	X				
Klasseværelse 34	MAF	37		X			
Klasseværelse 35	MAF	56		X			
Klasseværelse 36	MAF	33	X				
Klasseværelse 37	MAF	47		X			

Aaqiissutissamut siunnersuut - Forslag til løsning – i hovedtræk:

- Evt. justering af ventilation

Værdi		Fortolkning – Forklaring til Mycometerværdierne
Mycometer surface Fungi Skimmelsvamp på overflader - Forkortes til 'MSF'		
A Normal <20	Niveauet af skimmelsvamp er i normalområdet og svarer til, det man finder på visuelt rene overflader i bygninger uden fugt-/skimmelproblemer. Kvalitetskontrol efter afrensning af overflader med skimmelvækst skal ligge i denne kategori.	
B Forhøjet 21 - 135	Niveauet af skimmelsvamp er som det man finder på visuelt snavsede/støvede overflader i bygninger uden fugt-/skimmelproblemer. Vækst af skimmelsvamp i lave koncentrationer kan dog ikke udelukkes.	
C Høj >135	Niveauet af skimmelsvamp er over det man finder på visuelt snavsede/støvede overflader i bygninger uden fugt og skimmelproblemer. Resultater i denne kategori betyder, at der er vækst af skimmelsvamp på overfladen.	
Mycometer surface Bacteria Bakterier på overflader - Forkortes til 'MSB'		
A Normal ≤25	Niveauet af bakterier på overfladen er ikke over normalt baggrundsniveau, som er det der findes på visuelt rene overflader i bygninger uden vandskade. Ved kvalitetskontrol af rengjorte overflader, skal analyserne være i kategori A.	
B Forhøjet 26-350	Niveauet af bakterier er som det man finder på visuelt snavsede/støvede overflader i bygninger uden vandskade.	
C Høj >350	Niveauet af bakterier på overfladen er højt over normalt baggrundsniveau. Kategori C indikerer en bakteriel forurening der kan skyldes vækst af bakterier på overfladen eller tilførsel af store mængder bakterier fra kloakoverløb og lignende.	
Mycometer air Fungi Måling af skimmelsvamppartikler i indeluften - Forkortes til 'MAF'		
A+ Lav ≤ 35	Niveauet af skimmelsvamp er lavt, og svarer til det man finder i rum/bygninger uden fugt-/skimmelproblemer med en høj rengøringsstandard.	
A Normal 36-145	Niveauet af skimmelsvamp er normalt, og svarer til det man finder i bygninger uden fugt-/skimmelproblemer med en typisk rengøringsstandard.	
B Forhøjet 146-240	Niveauet af skimmelsvamp er forhøjet, og svarer til det man finder i bygninger uden fugt-/skimmelproblemer med en normal til ringe rengøringsstandard. Kan dog også skyldes tilstedeværelse af en skimmelkilde som i mindre grad påvirker indeklimaet.	
C Høj 241-680	Niveauet af skimmelsvamp er højt, hvilket betyder, at der er en kilde (vækst af skimmelsvamp) og/eller at rengøringsniveauet er utilstrækkeligt. Det høje skimmeltal bør altid udredes så årsagen til det høje skimmeltal kan afklares.	
D Meget høj >680	Niveauet af skimmelsvamp er meget højt. Dette betyder, at der er en kilde til skimmelsvamp og eller, at rengøringsniveauet er meget utilstrækkeligt. Det høje skimmeltal bør altid udredes så årsagen til det høje skimmeltal kan afklares.	
Mycometer air Allergen Måling af allergener i indeklimaet – Forkortes til 'MAA'		
A+ Lav ≤ 275	Niveauet af allergener er lavt, og svarer til det man finder i rum/bygninger med en høj rengøringsstandard.	
A Normal 276-1.375	Niveauet af allergener er i normalt, og svarer til det man finder i bygninger med en normal eller typisk rengøringsstandard.	
B Forhøjet 1.376-2300	Niveauet af allergener er i forhøjet og svarer til, det man finder i bygninger med en normal til ringe rengøringsstandard.	
C Høj 2.301-7.750	Niveauet af allergener er højt. Det høje niveau betyder som regel et utilstrækkeligt rengøringsniveau.	
D Meget høj >7.750	Niveauet af allergener er meget højt. Dette kan f.eks. skyldes et meget utilstrækkeligt rengøringsniveau eller være et tegn på høj tilstedeværelse af specielle kilder til allergener som kæledyr, skimmelvækst, støvmider m.m.	
Mycometer air FAI Fungi to Allergen Index = til at afsløre kilde til skimmelsvamp og/eller allergener - Forkortes til 'FAI'		
A+ Lav ≤ 5%	FAI-værdien er lav. Det betyder, at der er et meget lavt indhold af skimmelsvamp i forhold til det totale niveau af allergener. Dette indikerer, at der ikke er nogen kilde til skimmelsvamp (vækst), der påvirker rummet med skimmelpartikler.	
A Normal 6-14%	FAI-værdien er normal. Forholdet mellem skimmelsvamp og det totale niveau af allergener indikerer, at der ikke er nogen kilde til skimmelsvamp (vækst), der påvirker rummet med skimmelpartikler.	
B Forhøjet 15-22%	FAI-værdien er forhøjet. Dette kan forekomme uden, at der er en kilde til skimmelsvamp, men kan også skyldes tilstedeværelse af en skimmelkilde, som i mindre grad påvirker indeklimaet. Resultatet bør lede til grundig udredning for evt. ikke synlige / skjulte kilder.	
C Høj 23-35%	FAI-værdien er høj. Forholdet mellem skimmelsvamp og det totale niveau af allergener indikerer, at der er en kilde til skimmelsvamp (vækst) i eller i forbindelse med rummet.	
D Meget høj >35%	FAI-værdien er meget høj. Forholdet mellem skimmelsvamp og det totale niveau af allergener giver en klar indikation af, at der er en betydelig kilde til skimmelsvamp (vækst) i eller i forbindelse med rummet.	

Resultater af målinger med anemometer for luftmængde/ventilation:

RUM	M2	ANBEFALET M3/Tim	MÅLT M3/Tim
Køkken Indblæsning	70	Minimum 88	181,2
Køkken Udblæsning	70	Minimum 88	179,2
Klasseværelse 30	20	Minimum 25	30,7
Klasseværelse 31	49	Minimum 65	67,1
Klasseværelse 32	49	Minimum 65	60,5
Klasseværelse 33	49	Minimum 65	57,7
Klasseværelse 34	49	Minimum 65	157,9
Klasseværelse 35	20	Minimum 25	96,1
Klasseværelse 36	49	Minimum 65	137,5
Klasseværelse 37	49	Minimum 65	60,7

*Anbefalet luftmængde (m3/time) angiver det teoretiske behov for lufttilførsel, efter rummets anvendelse, antal personer til stede, udledning af skadelige stoffer osv.

INDEKLIMAMÅLINGER: CO₂ - Relativ luftfugtighed - Tjek af ventilation

Sted/Rum	CO ₂ værdi i ppm	Relativ luftfugtighed	1) Er der ventilationsventil/er i ydervæg? 2) Var den/de åbne? 3) Ventilationsanlæg - suger det?
Køkken	547	37,2%	1) Nej 2) Nej 3) Ja
Klasseværelse 30	654	30,4%	1) Nej 2) Nej 3) Ja
Klasseværelse 31	658	30,3%	1) Ja 2) Ja 3) Ja
Klasseværelse 32	662	31,5%	1) Nej 2) Nej 3) Ja
Klasseværelse 33	608	31,9%	1) Nej 2) Nej 3) Ja
Klasseværelse 34	622	31,3%	1) Nej 2) Nej 3) Ja
Klasseværelse 35	559	34,3%	1) Nej 2) Nej 3) Ja
Klasseværelse 36	523	35,2%	1) Nej 2) Nej 3) Ja
Klasseværelse 37	503	30,5%	1) Nej 2) Nej 3) Ja

200-400 ppm	400 - 1000 ppm	1000 - 1200 ppm	1200 - 2000 ppm	2000 - 4000 ppm	5000 ppm
CO ₂ i det fri	OK - så lavt tal som muligt	Tjek at ventilationsventiler er åbne!	Alarm! Indeklima i fare!	FARE. Ventilation må STRAKS forbedres!	Arbejde forbudt!

I Grønland vil koncentration af CO₂ i luften ofte være ca. 0,040% pr. m³. (380 ppm) Arbejdstilsynets grænseværdi for indhold af CO₂ i luften er 1000 ppm

Overskrides denne værdi må man skabe bedre ventilation, f.eks. ved hyppig, kortvarig ventilation ved vinduer eller at nedsætte antallet af personer i rummet.

Illup iluani silaannag: CO₂ aamma kuldioxidimik taaneqartarpoq. Qalipaateqanngilaq tipeqaranilu. Nunarsuup silaannartaaniippoq. Naatsumik oqaatigalugu: Anersaartormermi ilti najuuttarparput silammullu anersaaraangatta CO₂ aniatittarlutigu. CO₂ illup iluata silaannaaniittoq annertuallaalerpat inuummarlulissaagut napparsimalerlutalu. Taamaattumik illup ilua naammattunik silaannarissartarfeqamersaq CO₂-mut uuttuummik takuneqarsinnaavoq – annertuallaarpat ilteqarpiassanngilaq CO₂ annertuallaarpat iltilu annikippallaarluni inersimasunut meeqqanullu peqqinnanngilaq.

Aamma illu iluani isugutak uuttortartarparput. Isugutavallaarpat illumut inuinnu tamanna peqqinnanngilaq.

Inimi kiassaati ikumatikkaluarlugit isugutavallaarpat ini qianartutut misigisimanartuassaaq taamaallilunilu inip isugutassup kiassarnarneranut kiassarmik atuinartorujussuussalluni. Taamaattumik CO₂ isugutallu iltimik taarsearnarlutit silaannarissarlutit pisariaqarpoq.

Indeklima: CO₂ er et kemisk stof som også kaldes kuldioxid. Det er farveløst og lugtfrit. Det findes helt naturligt i jordens atmosfære. Enkelt sagt: Når vi trækker vejret, forbruger vi ilt og udånder CO₂. Der er grænser for hvor meget CO₂ der må være i indeluften. Hvis der er for meget CO₂ bliver vi dårlige, utilpasse og syge. En CO₂ måling kan derfor afsløre om ventilationen i rummet er tilstrækkelig. OG - hvis der er for meget CO₂, - så er der sandsynligvis for lidt ilt og begge dele er usunde for voksne og børn. Vi måler også luftfugtigheden. Det er usundt for både mennesker og for huset hvis der er meget fugtig. Rum med høj luftfugtighed virker kolde, selv om der er tændt for radiatorerne og det kræver meget energi at opvarme den fugtige luft. Udluftning er derfor vigtig. Hold altid vægventiler bare lidt åbne. En tændstik i klemme kan være nok. Vi må sørge for at der er tilstrækkelig udluftning, så CO₂ og fugt ventileres ud og udskiftes med frisk ilt. Så kan der også blive varmere, endda uden at det koster flere penge.

Okuk, aamma inigisaq oqummut qanoq illersorneqarsinnaasoq pillugu paasissutissaq: Okuk sumi tamaaniippoq pingortitamullu "törsasaasulluni". Tamakkoqartinnagu nunami uumassuseqartoqarsinnaanngilaq. Siaruarerillutik siaruartarput, soorlu inneruulat kingunissaattut, anorimillu teqqartinneqartarlutik. Mikingaaramik aatsaat mikroskopi atorlugu takuneqarsinnaapput. Isungutattumut tukkunik alliatulissaapput. Silaannaq aqutugalugu inigisatsinnut pisarput, alutsinniittarput inillu iluani pujoralammut ipermullu akuliuttarlutik. Kingunissai amerlavallaarpata anernemut ippingiatuutaasinnaapput, taamaattumik inigisap ilua akuttunngitsunik peqqissaartumik salinneqartariaqarpoq. Ullut tamaasa silaannarisartoqartariaqarpoq isungutallu anillattamiassammat silaannarissaatit ammatilaatarlugit. Taamaaliortoqartanngippat, okuk isungutattumut tukkunni illup iluani alliatulissaq. Tamanna pinngitsoomeqartariaqarpoq, okuk alliatortillugu dampimik akuinillu innunut peqqinnangitsunik inigisamullu aserorsataasumik siaruarerilersarpoq. Taamaattumik, ineqartut nammineq akisussaaffeqarput. Okuk alliatussanngippat ineqartut eqqiaasariaqarput silaannarisartarlutillu. Oqoqalersimappalli peerneqarsinnaavoq.	
Oplysning om skimmelsvamp og om hvordan man holder sin bolig fri for skimmelsvamp: Skimmelsvampe findes overalt og er med til at rydde op i naturen. Livet på jorden kunne ikke fungere uden dem. De formerer sig ved at udsende sporer, ligesom frø fra mælkebøtter, og bevæger sig rundt med vinden. De er så små at man kun kan se dem i et mikroskop. Hvis de lander på et fugtigt sted, begynder de at vokse. De kommer ind i vore boliger gennem luften og de sidder også på vort tøj og fodtøj og blander sig med støv og snavs indendørs. Sporer ('frø') og partikler fra skimmelsvamp kan virke generende for åndedrætsorganerne hvis der er for mange af dem og derfor må der jævnligt gøres grundigt rent. Der må lufte ud hver dag og ventilationsventilerne skal være lidt åbne, så fugt kan komme ud. Hvis dette ikke gøres, kan skimmelsvampesporer lande på et fugtigt sted og begynde at vokse inde i boligen. Dét må ikke ske, for når der kommer det man kalder 'vækst af skimmelsvamp', udsendes der nogle dampe og stoffer som er usunde for mennesker og det kan også nedbryde/ødelægge huset/lejligheden. Derfor vi beboere selv et ansvar. Vi må holde rent og lufte ud, også i badeværelset, for at der ikke skal vokse skimmelsvampe. Hvis der er udviklet skimmelsvamp kan det dog fjernes.	
Uffarfinni flisit akunnequtaanik gasbetoninilu oqullinnik iluarsartuussinermi R&T-ip najoqqutassiaa: (Periuseq R&T-imit ineriartortinneqarpoq) Flisit gasbetonimut ikkussuunneqannginnerini 'vådrumsmembran'-i atorlugu qaatungaa iermik pitarsinnaajunnaarneqassaaq. Gasbetonimik iigassiaq atorneqartalermaffarfinni nutaani imaluunniit nutarsakkani periuseq taanna atorneqartuannarsimannngilaq. Flisit ikeratigut imeq kuuttarpoq oqoqalersitsillunilu taannalu gasbetonimut ingerlaqqittarluni. Taamaaligaangat iikkap illuatungaanut tapetimullu okuk annguttarpoq. R&T Specialrengøringip periuseq sukkanerusoq akikinnerusorlu, flisit ikerini iikkanilu oqummik salineq ineriartortissimavaa. Kingorna 'R&T Specialfugeforsegler'-imik flisit ikeri ussissameqartarput. Ullualluinnanguit atorlugit taamaaliortoqarsinnaavoq akisoorsuunanilu. Periuseq Kalaallit Nunaani 2010-mili atorneqartalerpoq uffarfillu flisinik iigartallit hundredikkuuttaat periuseq tamanna atorlugu suliarineqarineqarmikuullutik. Pinngitsoortitsiniaanermi flisit ikerinik ussissatitut periuseq aamma atorneqarsinnaavoq. Ukiunut tallimanut upernakutilik.	
R&T Handlingsplan for renoivering af badeværelser med skimmelsvamp i flisefuger og gasbeton: (Metoden er udviklet af R&T) Når fliser opsættes på gasbeton, skal overfladen først gøres vandtæt ved påføring af 'vådrumsmembran'. Da man begyndte med gasbetonvægge til nye eller renoverede badeværelser, blev/ denne forbehandling af gasbetonvægge ikke altid udført. Det er også sket i nyere byggeri at man har glemt at udføre denne vådrumsmembran. Vandet siver så ind i væggen gennem flisefugerne og videre ind gennem gasbetonvæggen, og så kommer der med tiden skimmelsvamp under tapet, bag fodliste og måske under gulv i værelset ved siden af. R&T Specialrengøring har udviklet en metode til at afrense skimmelsvamp i flisefuger og gasbetonvægge. Derefter behandles flisefugerne så de bliver vandtætte og også glatte så de ellers ru mørtelfuger bliver lettere at rengøre. Det hele kan udføres på få dage og til en overskuelig pris. Arbejdet kan i nogle tilfælde udføres uden fraflytning. Metoden har været anvendt siden 2010 og flere hundrede badeværelser er blevet behandlet. Der er 5 års skriftlig garanti	
Maluginiaruk! Nalunaarusiorneq imaattoq misissugassamik tigutsiarnermik tunngaveqarpoq. Inigisaq inuttalik annertuumik oqoqartillugu, taamaallaat ini qanoq annertutigisumik oqoqarnersoq takuniarlugu misissuineq ingerlattassavarput. Imatut pisoqarsinnaavoq allaat inuttai allamat nuutsinneqartariaqarlutik. Taamaattumik taamaliornissaq killeqarpoq. Taamaattumik piareersimaffigineqartariaqarpoq, oqummik salisoqartillugu sumiiffiit nutaamik takuneqanngitsunillu oqunissinnaammata, illu tamakkerlugu oqummik ujaasiffigalugu putoorisoqarsinnaannginnera aamma eqqarsaatigalugu.	
Bemærk! Baggrunden for en rapport som denne er baseret på stikprøver. Når der er tegn på store områder med skimmelsvamp i en bygning hvor mennesker skal opholde sig, går vi ikke længere i vore undersøgelser end det ser ud til at være nødvendigt, for at få et overblik over situationen. Man kan i værste fald komme i den situation at personer må evakueres. Der er således en grænse for hvor langt man kan gå. Derfor må man være forberedt på at der kan blive afdækket nye og uopdagede områder med skimmelsvamp under en skimmelsvampsanering, - også set i lyset af at man ikke totalt kan perforere en bygning i jagten på skimmelsvamp.	

Generel handlingsplan for skimmelsvampsanering Oqoqarneranik iluarsartuussinermi R&T-p najoqqutassiaa aalajangersimasooq:	
1	Der opstilles en miljømaskine til at rense luften for partikler fra skimmelsvamp, inden et saneringsarbejde påbegyndes. Ikke angrebne rum lukkes og forsegles med tape og evt. støvdøre med lynlås. Oqummik iluarsartuussinissaq sioqqullugu ini maskinamik silaannarissaqqaarneqassaaq Init oqoqanngitsut nipinneqqortuulerlugit assersorneqaaqqaassapput siittartulimmilluunniit isertarfilerneqarluni
2	Ødelagte materialer fjernes. Det tjekkes om der evt. er mere skimmelsvamp. Atortut aserorsimasut peerneqassapput. Suli oqoqarnersoq misissorneqassaaq.
3	Afrensning af skimmelsvamp foretages ved brug af den bedst egnede metode til opgaven, så skimmelsvamp både slås ihjel og fjernes, og der foretages indeklimaneutral skimmelsvampforebyggende behandling. Der kan efter ønske udtages Mycometertest til kvalitetssikring. Oquup peerneqarsimanissaq qulakkeerniarlugu oqummik salinermut periuseq pitsaanerpaaq atorneqassaaq, inillu ilua oquup ineriartoqqinnnginnissaanut illersuummik suliarineqassalluni. Kissaatigineqarpat Mycometerimik uuttuut atorlugu uuttorneqaaqqissinnaavoq.
4	Nu kan håndværkerne genopbygge. Sanasut suliarfik nageqqissinnaanngorpaat.
5	Der foretages en afslutningsrengøring som kan dokumenteres med Mycometer FAI luftprøve. Der kan udføres en røgtågebehandling mod restlugt. Der kan udfærdiges en afslutningsrapport med dokumentation. Hermed er skimmelsvampsaneringen færdig. Ini suliarineqartoq inaarutaasumik eqqiarneqassaaq. Mycometerimillu uuttuut atorlugu uuttorneqaaqqissinnaavoq. Naggataatigut suli tipeqarpat putsertitsilluni tikka aanngartinneqarsinnaavoq. Suliaq naammassineqarpat sulip ingerlannga assitalersorlugu allattoqqissaarneqassaaq.